

**ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การ
การค้าโลก : การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายศุลกากร
WTO TRADE FACILITATION AGREEMENT: THE IMPROVEMENT
OF THAI CUSTOMS LAWS**

ศุภวรรณ เรืองแก้ว*

Suphawan Rueangkaeo

บทคัดย่อ

พิธีการศุลกากรที่ยุ่งยากซับซ้อนและล่าช้าทำให้ต้นทุนทางการค้าระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก องค์การการค้าโลก (WTO) จึงได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนทางการค้าของประเทศสมาชิก ประเทศไทยในฐานะสมาชิกของ WTO ได้ให้สัตยาบันแก่ความตกลงดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ทำให้มีความผูกพันต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลง ฯ โดยเฉพาะการปรับปรุงพิธีการศุลกากร จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ให้สอดคล้องและครอบคลุมพันธกรณีของความตกลง ฯ อย่างครบถ้วน

คำสำคัญ

ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า, การอำนวยความสะดวกทางการค้า, กฎหมายศุลกากร

ABSTRACT

Complicated and delayed customs procedures have driven up trade costs in the international trade. The WTO has therefore established the Trade Facilitation Agreement (TFA) as a means of better facilitating trade flows and reducing the trade cost among members. As a long-standing member of the WTO, Thailand has recently ratified the agreement to comply with its obligations, particularly in matters relating to customs procedures. We strongly advocate for Thailand's

* นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : ms.suphawan@gmail.com

greater commitment to amend the CUSTOMS ACT, B.E. 2469 (1926) to incorporate a complete set of TFA obligations.

Keywords

Trade Facilitation Agreement, Trade Facilitation, Customs Laws

บทนำ

แม้ว่ามาตรการทางภาษีและมาตรการกีดกันทางการค้าอื่น ๆ ในระบบการค้าระหว่างประเทศได้ถูกปรับลดลงเรื่อย ๆ แต่กลับปรากฏว่าต้นทุนทางการค้าระหว่างประเทศยังคงสูงขึ้นในทุกปี โดยเฉพาะต้นทุนที่เกิดจากพิธีการศุลกากรที่ยุ่งยาก และปริมาณเอกสารทางการค้าที่ต้องยื่นเพื่อการนำเข้าส่งออกมีจำนวนมาก ส่งผลให้การผ่านพิธีการศุลกากรมีความล่าช้าและไม่มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ จึงเริ่มมีแนวความคิดที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าให้แก่ระบบการค้าโลก

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญแก่การลดอุปสรรคทางการค้าของประเทศสมาชิก จึงได้ผลักดันให้การอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นประเด็นพิจารณาในเวทีเจรจาระหว่างประเทศเรื่อยมา และแม้ว่าความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. 1994 (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT 1994) ขององค์การการค้าโลกจะได้พูดถึงเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าไว้บ้างแล้วในมาตรา 5 (เสรีภาพในการขนส่งผ่านแดน) มาตรา 8 (ค่าธรรมเนียมและพิธีการศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก) และมาตรา 10 (การพิมพ์เผยแพร่และการบริหารกฎระเบียบทางการค้า) แต่บทบัญญัติทั้งสามมาตรายังไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดการนำเข้าและส่งออกอย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศสมาชิกจึงได้ตกลงกันให้สร้างความชัดเจนและเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ ให้กับ GATT 1994 เพื่อให้การอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นไปด้วยความสมบูรณ์ โดยประเทศสมาชิกได้เริ่มหยิบยกประเด็นการอำนวยความสะดวกทางการค้ามาหารือกันตั้งแต่การประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Conference: MC) ครั้งที่ 1 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปี พ.ศ. 2539 และมีความคืบหน้าเป็นลำดับเรื่อยมา จนกระทั่งการประชุม MC ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2556 ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย สมาชิกได้มีมติเห็นชอบ รับร่างความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า และต่อมาได้มีฉันทามติให้ผนวกความตกลง ฯ เข้าเป็นความตกลงขององค์การการค้าโลกในการประชุมคณะรัฐมนตรีสมัยพิเศษ เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557 จนเกิดเป็น “ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า” หรือ Trade Facilitation Agreement (TFA) ขึ้น รวมระยะเวลาในการเจรจาและพิจารณาความตกลง ฯ เป็นเวลาเกือบ 10 ปี และปัจจุบันมีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของ WTO ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 การเป็นสมาชิกก่อให้เกิดข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามความตกลงต่าง ๆ ของ WTO และเมื่อประเทศไทยได้ ยินตราสารยอมรับความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าต่อองค์การการค้าโลก ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม พ.ศ. 2558 เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามความตกลง ฯ

โดยหากประเทศไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพันธกรณีของความตกลง ฯ และการไม่ดำเนินการนั้นได้ทำให้ผลประโยชน์ทางการค้าของประเทศสมาชิกอื่นเสียหาย ประเทศสมาชิกอื่นก็สามารถยกประเด็นปัญหาขึ้นหารือกับคณะกรรมการต่าง ๆ ของ WTO หรือฟ้องร้องประเทศไทยในฐานที่ไม่ปฏิบัติตามความตกลงต่อกระบวนการระงับข้อพิพาททางการค้า (Dispute Settlement)

โครงสร้างความตกลง ฯ ประกอบด้วย 3 ส่วน เริ่มจากส่วนที่ 1 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าในการนำเข้า การส่งออก และการผ่านแดน ซึ่งผู้เขียนจะได้นำเสนอต่อไปในบทความฉบับนี้

ความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกทำให้การปฏิบัติตามพันธกรณีของ TFA อาจสร้างปัญหาต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุดได้ ประเทศเหล่านั้นจึงควรได้รับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างจากประเทศที่พัฒนาแล้ว TFA ในส่วนที่ 2 จึงได้บัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศกำลังพัฒนาและประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Special and Differential Treatment : SDT) โดยแบ่งบทบัญญัติออกเป็น 3 กลุ่ม คือ บทบัญญัติกลุ่มเอซึ่งสมาชิกจะต้องปฏิบัติทันทีที่ความตกลง ฯ มีผลบังคับใช้ บทบัญญัติกลุ่มบีซึ่งสมาชิกจะต้องปฏิบัติภายหลัง พันระยะเวลาปรับตัว และบทบัญญัติกลุ่มซีซึ่งสมาชิกต้องปฏิบัติหลังจากพันระยะเวลาปรับตัว และได้รับความช่วยเหลือ

บทบัญญัติในส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นบทบัญญัติในส่วนสุดท้ายของความตกลง ฯ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Committee on Trade Facilitation) เพื่อติดตามการดำเนินการตามความตกลง ฯ ของประเทศสมาชิกทุกประเทศ และคณะกรรมการอำนวยความสะดวกทางการค้าแห่งชาติ (National Committee on Trade Facilitation) ซึ่งจะเป็นผู้ติดตาม และประสานงานในการนำบทบัญญัติของ TFA ไปดำเนินการในแต่ละประเทศสมาชิก

การเจรจาความตกลง ฯ ฉบับนี้ ได้เปิดโอกาสให้ศุลกากรของประเทศต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกทางการค้าเข้ามามีส่วนร่วมในการร่างเนื้อหาของความตกลง ฯ ให้มีความสอดคล้องกับอนุสัญญา และเครื่องมืออื่น ๆ ขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) เพื่อให้มาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้าของโลกเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงอาจกล่าวได้ว่า WTO เป็นผู้กำเนิดความตกลง ฯ นี้ โดยได้รับการสนับสนุนจาก WCO และการนำไปปฏิบัติของหน่วยงานศุลกากรแต่ละประเทศ เพื่อเป้าหมายเดียวกันคือการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้แก่ระบบการค้าของโลก

จากการศึกษาแนวทางการอำนวยความสะดวกทางการค้าของศุลกากรสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป พบว่า มีการออกกฎหมายหลายฉบับด้วยกัน อีกทั้งยัง

เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อมาอำนวยความสะดวกทางพิธีการให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว เรียบง่าย และลดค่าใช้จ่าย

สหภาพยุโรปมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อใช้ในการอำนวยความสะดวกทางการค้า ปรากฏอยู่ในรูปแบบของประมวลกฎหมายศุลกากรสหภาพ โดยสหภาพยุโรปได้มีการปฏิรูปกฎหมายศุลกากรสหภาพขึ้นใหม่ คือ ประมวลศุลกากรสหภาพ ค.ศ. 2013 (The Union Customs Code: UCC) และได้มีการนำมาบังคับใช้เมื่อปี ค.ศ. 2015 กฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักการอำนวยความสะดวกทางการค้าตาม TFA ไว้อย่างครบถ้วนแล้ว พร้อมทั้งได้วางกรอบหลักเกณฑ์และระเบียบพิธีการศุลกากรให้ประเทศสมาชิกนำหลักการนั้น ๆ ไปบัญญัติรายละเอียดเป็นกฎหมายภายในของตนเองตามความเหมาะสม การอนุวัติการตามความตกลง ฯ ของสหภาพยุโรป จึงไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบศุลกากรขึ้นใหม่แต่อย่างใด

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา ได้มีการบัญญัติกฎหมายแม่บทเพื่อกำหนดหลักการกว้าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้าในแต่ละเรื่องไว้ อยู่ในกฎหมายหลายฉบับเช่นเดียวกับสหภาพยุโรป ไม่ว่าจะเป็น The Customs Modernization and Informed Compliance Act 1993 (Mod Act 1993) ซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญของศุลกากรที่วางหลักให้ผู้นำเข้าต้องแจ้งข้อมูลตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ (Informed Compliance) และใช้ความระมัดระวังตามสมควรในการสำแดงข้อมูลของสินค้า (Reasonable Care) นอกจากนี้ยังมี Tariff Act of 1930 ที่ให้อำนาจแก่ศุลกากรสหรัฐอเมริกาในการตรวจค้นสินค้าและดำเนินการกับสินค้านำเข้า และส่งออกที่ผิดกฎหมาย และเนื่องจากสหรัฐอเมริกาเน้นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานด้านนำเข้าส่งออก ด้วยเหตุนี้ Trade Act of 2002 จึงให้อำนาจศุลกากรในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า และรักษาความปลอดภัย ณ จุดนำเข้าส่งออกของประเทศ อีกทั้งยังมี United States Code (U.S.C.) ซึ่งได้รวบรวมเอาหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกและการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่เกี่ยวกับศุลกากรไว้ใน Title 19 Customs Duties พร้อมกับได้มีการออก Code of Federal Regulations (C.F.R.) ที่กำหนดรายละเอียดสำหรับการอำนวยความสะดวกทางการค้าในแต่ละเรื่องไว้อย่างชัดเจน

สำหรับประเทศไทย กฎหมายที่บังคับใช้แก่การอำนวยความสะดวกทางการค้าส่วนใหญ่จะอยู่ในกฎหมายศุลกากร เนื่องจากศุลกากรถือเป็นด่านหน้าของประเทศในการจัดการกับสินค้าที่จะผ่านเข้ามาหรือผ่านไป ซึ่งกฎหมายที่เป็นหลักในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศุลกากรไทย คือ พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 โดยได้มีการแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของการค้าระหว่างประเทศทำให้มีความสอดคล้องและรองรับพันธกรณีของ

ความตกลง ฯ อยู่บางส่วนแล้ว แต่ยังมีอีกหลายประเด็นที่ยังไม่มีกฎหมายภายใน มารองรับซึ่งจำเป็นต้องแก้ไขดังนี้

1. บทลงโทษที่เกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออก

มาตรา 27 พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งเป็นบทบัญญัติหลักเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางศุลกากร ประกอบด้วยความผิดหลายฐานรวมอยู่ในมาตรานี้ คือ ฐานลักลอบนำเข้าส่งออกของโดยไม่ผ่านศุลกากร ฐานหลีกเลี่ยง หรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสีย ค่าภาษีอากร และฐานหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดในการนำเข้าส่งออก ซึ่งความผิดในแต่ละฐานนั้นมีลักษณะของข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมแห่งคดีแตกต่างกันออกไป อีกทั้งทุกฐานความผิด ในมาตรานี้ ผู้กระทำความผิดจะได้รับโทษในอัตราเดียวกัน คือ ปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของรวม ค่าอากร หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ แม้ว่าจะเป็นกระทำความผิดต่างฐานความผิดกันก็ตาม ซึ่งมีความแตกต่างกับ Tariff Act of 1930 ของสหรัฐอเมริกาที่ได้แยกฐานความผิดลักลอบหนีภาษี และฐานหลีกเลี่ยงค่าภาษีอากรออกจากกันอย่างชัดเจน เนื่องจากเป็นฐานความผิดที่มีสภาพแวดล้อมและข้อเท็จจริงแห่งคดีแตกต่างกัน รวมถึงกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนจะต้องถูกลงโทษปรับที่มีจำนวนแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของการกระทำ และมีโทษจำคุกแตกต่างกันไปตามฐานความผิด

บทบัญญัติของศุลกากรไทยที่รวมเอาฐานความผิดหลายฐานไว้ในมาตราเดียวกัน และการกำหนดอัตราโทษในลักษณะดังกล่าวนี้ ผู้เขียนเห็นว่ามีความขัดแย้งกับพันธกรณีของ TFA ในเรื่องบทลงโทษเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่มีความเหมาะสมกับข้อเท็จจริงแห่งคดีและระดับความรุนแรงของการกระทำความผิด และยังอาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความกฎหมายของผู้นำเข้า/ผู้ส่งออก และเลือกยอมความในชั้นของศุลกากรโดยยินยอมจ่ายค่าปรับหรือทำความตกลงหรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันกับกรมศุลกากรตามความในมาตรา 102 พระราชบัญญัติศุลกากรพุทธศักราช 2469 เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมอีกด้วย

2. การตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย

การตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย (Post-clearance Audit) เป็นกระบวนการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ศุลกากร เพื่อให้มั่นใจว่าผู้นำเข้าและผู้ส่งออก ได้ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการเข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการ และตรวจสอบการจัดทำและจัดเก็บรักษาข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก ซึ่งตามพันธกรณีของ TFA กำหนดให้สมาชิกแต่ละประเทศต้องดำเนินการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยในลักษณะโปร่งใสและเป็นธรรม

ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร อธิบดีมีอำนาจมอบหมายเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสถานประกอบการของผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทนเรือ ตัวแทนของบุคคล

ดังกล่าว หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือตรวจสอบสถานที่อื่น ๆ ของผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือตรวจสอบเอกสาร (มาตรา 115 ทวิ) โดยบุคคลเหล่านั้นมีหน้าที่เก็บและรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านศุลกากรไว้ ณ สถานที่ประกอบการหรือสถานที่อื่นที่กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันนำเข้าส่งออก (มาตรา 113 ทวิ) และยังต้องยื่นเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรตรวจสอบ หากผู้นำเข้าผู้ส่งออกไม่ยื่นหรือละเลยไม่ยื่นภายในเวลาอันควรหรือเวลาตามที่กฎหมายกำหนดจะมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (มาตรา 115)

ในเรื่องการจัดเก็บเอกสาร แม้ว่ามาตรา 113 ทวิ ได้กำหนดระยะเวลาให้ผู้ประกอบการจัดเก็บเอกสารไว้เพียง 5 ปี นับแต่วันนำเข้าส่งออก แต่เมื่อมีเหตุอันควรสงสัย เจ้าหน้าที่ก็ยังสามารถดำเนินการตรวจสอบและเรียกให้ผู้ประกอบการต้องยื่นเอกสารนำเข้าส่งออกภายหลังการนำเข้าส่งออกที่เกินกว่าระยะเวลา 5 ปีได้ เนื่องจากกฎหมายศุลกากรไม่ได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จสำหรับการตรวจสอบดังกล่าวไว้ ทำให้ผู้ประกอบการที่ไม่มีข้อมูลหรือเอกสารซึ่งจัดเก็บเกินกว่า 5 ปี นับแต่วันนำเข้าส่งออก มาแสดงแก่เจ้าหน้าที่อาจมีความผิดตามมาตรา 115 ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการ

กลไกการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อยของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดระยะเวลาในการเก็บรักษาเอกสารนำเข้าส่งออกไว้เป็นระยะเวลา 5 ปี และหากผู้นำเข้าผู้ส่งออกไม่สามารถจัดหาเอกสารเหล่านั้นมายื่นต่อเจ้าหน้าที่ได้ก็จะมีผลและได้รับโทษเหมือนกับประเทศไทย แต่มีข้อแตกต่างที่ควรนำมาพิจารณาประกอบการแก้ไขกฎหมายศุลกากรไทยตรงที่สหรัฐอเมริกา มีบทยกเว้นโทษแก่การไม่ยื่นหลักฐานเอกสารหากการไม่สามารถนำเอกสารหลักฐานนั้นมาแสดงแก่เจ้าหน้าที่ได้เกิดจากเหตุสุดวิสัยที่มีใช้ความผิดของบุคคลนั้น ๆ หรือเอกสารหลักฐานนั้นได้ส่งต่อเจ้าหน้าที่ไว้เป็นที่พอใจแล้ว หรือการร้องขอเอกสารหลักฐานของเจ้าหน้าที่ได้กระทำในขณะที่เอกสารหลักฐานนั้นอยู่ในความครอบครองของเจ้าหน้าที่อยู่ก่อนแล้ว นอกจากนี้สหรัฐอเมริกา ยังมีกระบวนการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้เลือกเปิดเผยข้อมูลการกระทำความผิดของตนก่อนการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ศุลกากร (Prior Disclosure) เพื่อเป็นเหตุบรรเทาโทษไว้อีกด้วย

3. ผู้ประกอบการเออีโอ

ผู้ประกอบการเออีโอคือองค์กรหรือบริษัทที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยได้รับการรับรองจากศุลกากรของแต่ละประเทศว่าได้ปฏิบัติตามมาตรฐานของ WCO หรือมาตรฐานอื่นที่เทียบเท่าในเรื่องการรักษาความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งเมื่อผ่านการรับรองแล้วจะได้รับสิทธิประโยชน์จากศุลกากรตามพันธกรณีใน TFA กำหนดให้เงื่อนไขการเข้าเป็นผู้ประกอบการเออีโอของประเทศสมาชิกจะต้องไม่เป็นการแบ่งแยกกีดกันผู้ประกอบการและจำกัดการเข้าร่วมของ

ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) หากแต่ในปัจจุบันนี้ผู้ประกอบการเออีโอของประเทศไทย มีเพียง 2 ประเภทเท่านั้น คือ ผู้นำของเข้าผู้ส่งออก และตัวแทนออกของ ในขณะที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการค้าระหว่างประเทศนั้นมีหลายประเภท ซึ่งล้วนแต่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจที่หลากหลายแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ขนส่ง ผู้ประกอบการโรงพักสินค้า เป็นต้น การบัญญัติให้มีเพียงผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือตัวแทนออกของเท่านั้นที่จะสามารถเข้าร่วมเป็นผู้ประกอบการเออีโอได้ จึงถือเป็นการกีดกันและการจำกัดการเข้าเป็นเออีโอของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ ในระบบการค้าระหว่างประเทศ

ประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2556 และประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2556 ได้กำหนดเรื่องสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกอบการเออีโอจะได้รับ แต่ไม่ว่าผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับการประเมินมาตรฐานความปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทานในระดับใดก็ตาม ก็จะได้รับสิทธิประโยชน์จากศุลกากรในระดับเดียวกัน ซึ่งมีความแตกต่างกับการดำเนินการโครงการเออีโอของสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป

สหรัฐอเมริกาได้แบ่งผู้ประกอบการเออีโอที่ผ่านการประเมินออกเป็นหลายระดับตั้งแต่ Tier 1 ถึง Tier 3 ตามระดับการรักษาความปลอดภัยและความสามารถในการปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับสหภาพยุโรปที่ได้มีการจัดระดับของผู้ประกอบการออกเป็นหลายประเภท ได้แก่ Customs Simplification AEO Security and Safety AEO และ Full AEO ซึ่งจะได้รับสิทธิพิเศษจากศุลกากรแตกต่างกันไปตามประเภทของกิจการและระดับการประเมินที่ได้รับ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเรื่องผู้ประกอบการเออีโอของประเทศไทยจะมีกฎหมายลำดับรองกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ไว้ก็ตาม แต่กฎหมายแม่บท คือ พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ยังไม่ได้วางหลักการเรื่องเออีโอไว้แต่ประการใด

4. กระบวนการอุทธรณ์ทางศุลกากร

กระบวนการอุทธรณ์ตามบทบัญญัติของ TFA ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกจะต้องให้มีการอุทธรณ์หรือทบทวนคำสั่งทางปกครองโดยหน่วยงานที่ออกคำวินิจฉัย หรือหน่วยงานที่สูงกว่า หากว่าหน่วยงานที่ออกคำสั่งทางปกครองนั้นไม่สามารถวินิจฉัยได้ภายในเวลาที่กำหนดหรือวินิจฉัยโดยล่าช้าเกินควร ประเทศสมาชิกจะต้องจัดให้ผู้นำเข้าผู้ส่งออกมีสิทธิยื่นอุทธรณ์หรือให้ทบทวนต่อหน่วยงานทางปกครองที่สูงกว่า หรือศาลยุติธรรม

กฎหมายศุลกากรไทยได้เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการประเมินราคาศุลกากรและเรื่องอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 มาตรา 112 ฉ สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์การประเมินอากรของเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยเป็นประการใดให้คำวินิจฉัยนั้นมีผลเป็นที่สุด และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย

ในภายหลัง คำวินิจฉัยที่เปลี่ยนแปลงนั้นมิให้มีผลใช้บังคับย้อนหลัง เว้นแต่กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการตามคำพิพากษาในส่วนที่เป็นโทษย้อนหลังได้เฉพาะแก่บุคคล ซึ่งเป็นคู่ความในคดีนั้น

กรณีผู้ยื่นคำร้องอุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับผลคำวินิจฉัยอุทธรณ์ขอคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิอุทธรณ์โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์ เว้นแต่กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ยกอุทธรณ์เพราะเหตุที่ผู้ยื่นคำร้องไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการ ฯ ในการให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามมาตรา 112 ทวาทศ

จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติศาลการ พุทธศักราช 2469 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่เกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองของหน่วยงานศาลการได้กำหนดขั้นตอนของการอุทธรณ์ทางศาลการไว้โดยให้สิทธิผู้ที่ต้องการอุทธรณ์สามารถยื่นอุทธรณ์ต่อศาลได้เฉพาะกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์นั้นเสร็จสิ้นแล้ว แต่กรณีที่การดำเนินการวินิจฉัยอุทธรณ์ของเจ้าหน้าที่มีความล่าช้ายังไม่มีกฎหมายศาลการบัญญัติกำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ไว้แต่อย่างใด แตกต่างกับสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย สามารถนำคดีไปฟ้องร้องต่อศาลได้ หากปรากฏว่าหน่วยงานศาลการพิจารณาอุทธรณ์ล่าช้า โดยมีพักต้องรอคำวินิจฉัยจากองค์กรศาลการก่อน โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาได้มีกระบวนการร้องขอให้วินิจฉัยโดยด่วน (Accelerated Disposition of Protests) หากผู้ยื่นคำร้องอุทธรณ์เห็นว่าการพิจารณาจะได้รับความล่าช้า ผู้ยื่นคำร้องอุทธรณ์มีสิทธิยื่นคำร้องให้พิจารณาโดยด่วนหลังจากครบกำหนดเวลา 90 วัน นับแต่วันได้ยื่นคำร้อง และเมื่อเข้าสู่กระบวนการร้องขอให้วินิจฉัยโดยด่วนแล้วหากไม่ได้มีผลการพิจารณาภายใน 30 วัน ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ปฏิเสธคำคัดค้านนั้นทั้งหมด และสามารถฟ้องคดีต่อศาลได้ทันที

นอกจากนี้เมื่อพระราชบัญญัติศาลการ พุทธศักราช 2469 ยังมีได้กำหนดระยะเวลาในการวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไว้ ทำให้คำร้องของผู้ร้องไม่ได้ช้อยู่ติดภายในเวลาอันควรซึ่งส่งผลกระทบต่อกรมศาลการไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ อีกทั้งผู้ประกอบการเอง ก็ไม่อาจใช้สิทธิในการนำคดีไปฟ้องร้องต่อศาลได้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว และเนื่องจากการอุทธรณ์ตามกฎหมายศาลการนั้น ไม่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลง การไม่มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในการพิจารณาอุทธรณ์ที่แน่นอนจึงอาจทำให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดขาดอายุความไปก่อนที่จะนำไปฟ้องร้องต่อศาล ซึ่งหากจะพิจารณานำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาตรา 45 ว่าด้วยระยะเวลาการพิจารณาคำอุทธรณ์มาใช้บังคับให้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่รับอุทธรณ์ก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ. 2539 มาตรา 3 ได้กำหนดไม่ให้ใช้วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนี้กับขั้นตอน และระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย จึงทำให้ไม่สามารถเอากฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาปรับใช้กับการอุทธรณ์ศุลกากรได้ เพราะกรณีนี้เป็นการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ เป็นเรื่องพิเศษที่เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายนั้นเป็นการเฉพาะ ไม่ใช่กรณีคำสั่งทางปกครองที่กฎหมายเฉพาะไม่ได้กำหนดขั้นตอนหรือระยะเวลาในการอุทธรณ์ไว้ อันจะต้องบังคับตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง¹

ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาที่กำหนดให้องค์กรพิจารณาอุทธรณ์จะต้องพิจารณาและมีคำตัดสินอุทธรณ์ไม่เกิน 2 ปีนับแต่วันที่ไต่ยื่นอุทธรณ์ และสหภาพยุโรปที่มีกำหนดเวลาพิจารณา 120 วันนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง ทำให้การพิจารณาอุทธรณ์มีกรอบเวลาที่แน่นอน และผู้ประกอบการได้ทราบถึงสิทธิของตนว่าจะสามารถนำคดีไปสู่ศาลได้เมื่อใด

5. กระบวนการล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึง (Pre-arrival Processing)

กระบวนการล่วงหน้าก่อนสินค้ามาถึง (Pre-arrival Processing) คือการยื่นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือข้อมูลใบขนสินค้าแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนการมาถึงของสินค้านำเข้าหรือก่อนการส่งออกสินค้า กระบวนการนี้ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเข้าส่งออกสามารถประเมินความเสี่ยงและเตรียมตรวจสอบปล่อยสินค้าก่อนการมาถึงของสินค้า ณ ท่านำเข้าและสามารถตรวจสอบปล่อยสินค้าได้ทันทีก่อนที่สินค้านั้นจะมาถึง

แต่เดิมนั้น กรมศุลกากรจะอนุญาตให้ผู้นำเข้าและตัวแทนของผู้นำเข้าดำเนินการพิธีการศุลกากรเมื่อสินค้ามาถึงและผู้นำเข้าได้ยื่นเอกสารต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นจะเริ่มดำเนินการตรวจสอบการสำแดงข้อมูลบนใบขนสินค้าเพื่อเตรียมการตรวจสอบปล่อยสินค้า ทำให้เกิดความล่าช้าในการตรวจสอบปล่อยสินค้าที่ท่านำเข้า TFA จึงได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องจัดให้มีกระบวนการล่วงหน้าก่อนการมาถึงของสินค้าซึ่งอนุญาตให้ผู้ค้าสามารถดำเนินการยื่นเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ล่วงหน้า เพื่อการผ่านพิธีการศุลกากรอย่างรวดเร็ว

สหภาพยุโรปมีกระบวนการล่วงหน้าก่อนการมาถึงของสินค้าซึ่งกำหนดให้ผู้ขนส่งทุกรูปแบบรวมไปถึงผู้ถ่ายลำผ่านแดน จะต้องยื่นข้อมูลของสินค้าฉบับย่อผ่านระบบอัตโนมัติ ก่อนการนำเข้าหรือการส่งออกสินค้า โดยมีกำหนดระยะเวลาในการยื่นข้อมูลแก่ศุลกากรให้มีความแตกต่างกันไปตามรูปแบบการขนส่ง เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกา

¹ นันทวัฒน์ บรมานันท์, กฎหมายปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2557), น.529.

ก็ได้บัญญัติให้มีการยื่นใบขนสินค้าล่วงหน้าทางอิเล็กทรอนิกส์กับทุกรูปแบบการขนส่ง เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการรักษาความปลอดภัยของประเทศ

สำหรับประเทศไทย แม้ว่าในทางปฏิบัติผู้ค้าบางรายจะมีการยื่นใบขนล่วงหน้าก่อนการมาถึงของสินค้าต่อกรมศุลกากรอยู่แล้ว เช่น สินค้าเน่าเสียง่าย เป็นต้น แต่ยังไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ในพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 แต่ประการใด

6. พิธีการสำหรับสินค้าเน่าเสียง่าย

สินค้าเน่าเสียง่าย คือสินค้าที่สามารถเสียหายหรือเสื่อมสภาพไปได้โดยง่ายในเวลาอันรวดเร็ว จึงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากสินค้าทั่วไป ทำให้ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบปล่อยสินค้าและการเก็บรักษาสินค้า ณ ขณะรอเปิดตรวจมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของสินค้า เพราะถ้ามีการเปิดตรวจสินค้าดังกล่าวจากศุลกากร หากลักษณะของโรงพักสินค้าที่ใช้ในระหว่างการเปิดตรวจไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ หรือไม่ได้มาตรฐานสำหรับการรักษาคุณภาพของสินค้า ย่อมจะส่งผลให้สินค้านำเข้าหรือส่งออก ด้อยคุณภาพลงไป และทำให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับต้นทุนในการดำเนินการเก็บรักษาสินค้านั้น ดังนั้น TFA จึงบัญญัติให้ประเทศสมาชิกจะต้องตรวจสอบปล่อยสินค้าเน่าเสียง่าย ก่อนสินค้าประเภทอื่นและเก็บรักษาไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมระหว่างรอการเปิดตรวจ

สำหรับประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับสินค้าเน่าเสียง่ายไว้เป็นการเฉพาะ ส่งผลให้การผ่านพิธีการสินค้าเน่าเสียง่ายไม่มีความชัดเจนแน่นอนและใช้ระยะเวลานานมาก ทำให้สินค้าเกิดการเสื่อมสภาพหรือการปนเปื้อนก่อนการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งมีผลกระทบต่อผู้บริโภคสินค้าอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และจะย่อมสร้างภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการรักษาคุณภาพของสินค้าแก่ผู้ประกอบการอีกด้วย

การผ่านพิธีการที่มีความสะดวกรวดเร็วจะช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่สินค้าเน่าเสียง่ายและลดต้นทุนแก่ผู้ประกอบการ แม้ว่าตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 จะกำหนดให้ของที่ที่มีความจำเป็นที่จะต้องนำออกไปจากอารักขาของศุลกากรโดยรีบด่วน อธิบดีมีอำนาจให้นำของนำเข้า/ของส่งออกนั้นไปจากอารักขาของศุลกากรได้โดยยังไม่ต้องปฏิบัติพิธีการศุลกากรและเสียภาษีอากรจนครบถ้วน แต่ให้วางเงินหรือหลักประกันอย่างอื่นเพื่อเป็นประกันค่าภาษีอากรแทนนั้นจะทำให้ผู้ประกอบการสินค้าเน่าเสียง่าย อาจเลือกวางประกันทัณฑ์บนกับกรมศุลกากร และนำสินค้าเน่าเสียง่ายออกไปได้ก่อนการปฏิบัติพิธีการศุลกากร และยังไม่ได้ชำระภาษีอากรก็ตาม กระนั้นก็ตามยังพบว่าไม่มีบทบัญญัติใดที่บัญญัติเกี่ยวกับการผ่านพิธีการศุลกากรของสินค้าเน่าเสียง่ายให้มีความแตกต่างจากการตรวจสอบปล่อยสินค้าทั่วไปไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้สามารถตรวจสอบปล่อยสินค้าเน่าเสียง่ายได้ก่อนสินค้าประเภทอื่น ๆ โดยใช้เวลาน้อยที่สุด และมีการจัดเก็บที่เหมาะสมระหว่างเปิดตรวจ

7. พิธีการศุลกากรผ่านแดน

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ได้กำหนดให้ผู้นำเข้าของเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักรจะต้องยื่นใบขนสินค้าตามแบบหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด และเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ครบถ้วนทุกประการแล้ว การผ่านแดนหรือถ่ายลำดังกล่าวจะได้รับยกเว้นให้ไม่ต้องเสียค่าภาษี

TFA ได้ให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการผ่านแดน และได้บัญญัติเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านเอกสารและการควบคุมทางศุลกากรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งผ่านแดนของสมาชิกไว้ว่าจะต้องไม่ก่อให้เกิดภาระเกินกว่าที่จำเป็น รวมถึงต้องยินยอม และจัดให้มีการยื่นและประมวลผลเอกสารผ่านแดนและข้อมูลล่วงหน้าก่อนที่สินค้านั้นมาถึง แต่เมื่อได้พิจารณาหลักการผ่านแดนของไทยตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ประกอบกับประกาศกรมศุลกากร 210/2558 เรื่อง พิธีการศุลกากรว่าด้วยการผ่านแดนกำหนดวิธีการปฏิบัติพิธีการใบขนผ่านแดน พบว่ายังไม่มีมีการบัญญัติถึงกระบวนการการจัดทำใบขนผ่านแดนล่วงหน้าให้ผู้ประกอบการต้องยื่นข้อมูลผ่านแดนล่วงหน้า เพื่อการส่งข้อมูลใบขนสินค้าไปยังศุลกากรประเทศปลายทางเตรียมการตรวจสอบและควบคุมล่วงหน้าเมื่อสินค้าเดินทางไปถึง ซึ่งจะทำให้การตรวจปล่อยสินค้าในประเทศปลายทางเป็นไปด้วยความรวดเร็วและลดต้นทุนแก่ผู้ประกอบการ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศุลกากรให้มีความสอดคล้องกับ TFA นั้น ผู้เขียนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องตราขึ้นเป็นพระราชบัญญัติฉบับใหม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 สามารถรองรับพันธกรณีตามความตกลงฯ ในบางเรื่องแล้ว อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้มีความชัดเจนและครอบคลุมพันธกรณีของความตกลงฯ ในทุกประเด็น โดยศึกษากฎหมายศุลกากรของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

1. บัญญัติฐานความผิดในมาตรา 27 คือฐานลักลอบหนีศุลกากรฐานหลีกเลี่ยงอากร และฐานหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัด เป็นบทบัญญัติขึ้นใหม่แยกจากกัน และกำหนดอัตราโทษให้เหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำในแต่ละฐานความผิดให้ชัดเจน

2. บัญญัติให้การดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกของเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้สิ้นสุดภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่น่าเข้าหรือส่งออก เพื่อให้การตรวจสอบมีเวลาแล้วเสร็จที่แน่นอนและเพิ่มความสอดคล้องกับระยะเวลา ในการจัดเก็บเอกสารตามกฎหมายศุลกากร พร้อมทั้ง

บัญญัติให้มีเหตุยกเว้นโทษ เช่น ในกรณีที่ไม่สามารถนำเอกสารหลักฐานนั้นมาแสดงแก่เจ้าหน้าที่ได้เพราะเหตุสุดวิสัยที่มีใช้ความผิดของบุคคลนั้น ๆ หรือเอกสารหลักฐานนั้นได้ส่งต่อเจ้าหน้าที่อยู่ก่อนแล้ว

3. บัญญัติหลักการในเรื่องเออีโอไว้ในพระราชบัญญัติศุลกากรพุทธศักราช 2469 ให้ชัดเจน เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ โดยให้อธิบดีมีอำนาจอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่การค้าระหว่างประเทศทุกประเภทสามารถเข้าร่วมเป็นผู้ประกอบการเออีโอ และได้สิทธิประโยชน์ตามระดับความสามารถในการปฏิบัติตามเงื่อนไขและกฎเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด

4. บัญญัติเพิ่มเติมให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะต้องดำเนินการวินิจฉัยพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 180 วัน และหากล่วงเลยระยะเวลาดังกล่าวและคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้แจ้งขอขยายระยะเวลาพิจารณาไปยังผู้ยื่นคำร้อง ให้ถือว่าคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ยกอุทธรณ์นั้นผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อไปยังศาลภาษีอากรกลาง โดยมีพักต้องรอคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด

5. บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ขนส่งหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทุกประเภททางน้ำ ทางบก ทางอากาศ และการผ่านแดน จะต้องรายงานการมาถึงของยานพาหนะขนส่ง และยื่นข้อมูลสินค้าก่อนที่สินค้าจะมาถึงทำนำเข้าตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

6. บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมให้สินค้าเน่าเสียง่ายเมื่อได้ปฏิบัติตามที่อธิบดีกำหนดแล้ว ให้ดำเนินการตรวจปล่อยออกไปจากอารักขาของศุลกากรก่อนของประเภทอื่น และกรณีมีการเปิดตรวจสินค้าเน่าเสียง่าย ระหว่างรอการเปิดตรวจ ให้เก็บรักษาของนั้นไว้ในที่ที่เหมาะสมและให้เปิดตรวจของนั้นเป็นลำดับต้น

บรรณานุกรม

หนังสือ

นันทวัฒน์ บรมานันท์. กฎหมายปกครอง. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2557. น. 529.